

3 mars 2020 kl 03:00 **Vård och Hälsa**

Debatt

Privattandläkarna: Stora brister i regionernas redovisning

DEBATT. Vi är djupt kritiska till att Folktandvården inte kommit längre i arbetet med transparens trots att brister har påtalats i många år. Det skriver Merit Lindberg och Lars Olsson från Privattandläkarna.

Detta är en opinionsartikel som speglar skribentens åsikter.

Merit Lindberg

Vd, Privattandläkarna

Lars Olsson

Näringspolitisk chef, Privattandläkarna

År 2008 reformerades tandvården och ett nytt statligt tandvårdsstöd infördes. Ett led i detta var att stärka marknaden och konkurrensneutraliteten. 2009 redovisade

Statskontoret ett regeringsuppdrag och konstaterade att det behövdes lagstiftning gällande Folktandvårdens transparensredovisning.

Trots att tio år förflutit, och redovisningsmodellen förbättrats, konstaterar vi att det fortfarande föreligger stora brister. Det krävs lagstiftning på området.

Konkurrensneutraliteten

Tandvården i Sverige utmärks av den stora andelen privata utförare. Den privata tandvården tar ett stort samhällsansvar och är en förutsättning för att tandvården över huvud taget ska fungera. Till exempel går huvuddelen av alla vuxna patienter till en privat vårdgivare och 98 procent av befolkningen bor i en kommun där det finns en privat tandläkarmottagning.

Då inslaget av privata aktörer är påfallande stort på tandvårdsmarknaden, är också beröringsytorna mellan offentliga och privata aktörer extra stora inom tandvården. Det är därför särskilt viktigt med konkurrensneutralitet mellan offentliga och privata aktörer.

Brister i transparens

“

För att konkurrensneutralitet ska råda, så ska Folktandvården inte dra av moms vare sig på den konkurrensutsatta eller på den konkurrenskyddade verksamheten

Merit Lindberg och Lars Olsson, Privattandläkarna

Statskontorets kritik vid deras granskning av transparensen 2009 ledde till att Folktandvården 2012 fick i uppgift att lämna ett särskilt transparensbokslut. Detta bokslut ska visa eventuella subventioner från regionen och garantera att det råder konkurrens på lika villkor mellan offentliga och privata vårdgivare. Statskontoret granskade återigen folktandvårdens ekonomiska redovisning 2014 och konstaterade även då brister i transparensen. Då togs ett gemensamt beslut inom regionerna om att utveckla redovisningsmodellen ytterligare.

Detta arbete har tagit orimligt lång tid och först till bokslutet för 2018 har regionerna kunnat komma överens om hur redovisningsmodellen ska användas.

Momsfrågan är viktig

En stor fråga gällande konkurrensneutraliteten är bland annat hur Folktandvården hanterar momsfrågan. För att konkurrensneutralitet ska råda, så ska Folktandvården inte dra av moms vare sig på den konkurrensutsatta eller på den konkurrenskyddade verksamheten. Tandvården ska även belastas med moms på interna fakturor.

Utöver detta ska regionerna ha interna regler som innebär att Folktandvården inte får tillgodoräkna sig ersättningen för ingående moms från kommunkontosystemet.

Granska redovisningen

För att se om Folktandvården nu äntligen lever upp till kraven på transparens och konkurrensneutralitet, så har Privattandläkarna uppdragit åt revisionsbyrån Grant Thornton att granska den senaste transparensredovisningen för Folktandvården.

Grant Thorntons granskning visar att det fortfarande finns stora brister i regionernas redovisning. Brister som gör att det inte går att se om det förekommer otillbörliga subventioner från regionerna till Folktandvården. Till exempel har de överlag brustit i dokumentationen, främst avseende hantering av overheadkostnader och moms, vilket medför begränsad transparens i särredovisningen. Enligt Grant Thornton finns det en tydlig förbättringspotential.

I dag krävs det, om det ens är möjligt, mycket tid och resurser, för att kunna följa redovisningarna. Det innebär att det är svårt att skapa sig en uppfattning om konkurrensneutraliteten.

Vad som behövs göras

Privattandläkarna är djupt kritiska till att Folktandvården inte kommit längre i arbetet, trots att vikten av transparens och bristerna gällande detta har påtalats i många år. Privattandläkarna menar därför att:

- det snarast behövs en lagstiftning som innebär att samtliga delar av särredovisningen är obligatoriska för Folktandvården.
- särredovisningen ska tydliggöra resultatfördelning mellan konkurrensskyddad och konkurrensutsatt verksamhet.
- folktandvårdens uppdrag och ersättningar för dessa ska tydligt framgå av redovisningen.
- särredovisningen ska klargöra hur Folktandvården hanterar så kallade overheadkostnader och moms.

Politik har aldrig varit viktigare

Få gratis nyheter och en daglig politisk överblick från Altinget.

E-post

Registrera

Genom att registrera dig till Altingets nyhetsbrev accepterar du våra [användarvillkor](#)